

STYRESAK

Styresak:	10/2021
Møtedato:	10.02.2021
Arkivsak:	2021/95-1
Saksbehandler:	Markus Rumpsfeld

Etablering av Helsefellesskap

Innstilling til vedtak

1. Styret ved Universitetssykehuset Nord-Norge HF (UNN) slutter seg til partnerskapet «Troms og Ofoten helsefellesskap» i tråd med modell for helsefellesskap for UNN, 24 kommuner, fastleger og brukere, presentert i vedlegg 1.
2. Styret ved Universitetssykehuset Nord-Norge HF slutter seg til konsensusprinsippet, som innebærer at konsensusbeslutninger i helsefellesskapet forplikter UNN, jfr. vedtektene §2, se vedlegg 2. Den formelle beslutningsmyndigheten skal fortsatt være i de aktuelle organisasjoner.

Bakgrunn

Nasjonal helse- og sykehusplan 2020–2023 gir retning og rammer for utvikling av spesialist-helsetjenesten, og samarbeidet med den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Sentralt i planen er etablering av helsefellesskap. I denne saken foreslås det at UNN formelt slutter seg til etablering av Troms og Ofoten Helsefellesskap.

Formål

Formålet med å etablere helsefellesskap, er at disse skal bidra til en sammenhengende og bærekraftig helsetjeneste. Det som er nytt sammenlignet med dagens samarbeidsstruktur er;

- Man skal gå fra partssamarbeid til partnerskap
- Det er fire partnere: Kommuner, helseforetak, fastleger og brukere
- Helsefellesskapene skal ha hovedfokus på fire prioriterte pasientgrupper: 1) Barn og unge, 2) Personer med psykisk helse- og rusproblemer, 3) Personer med flere kroniske lidelser, 4) Skrøpelige eldre

- Helsefellesskapene skal fatte forpliktende vedtak basert på konsensus i strategisk samarbeidsutvalg
- Det forutsettes at det etableres en kommunal samhandlingsfunksjon

Saksutredning

Overordnet samarbeidsorgan for UNN og kommunene (OSO) vedtok på møte i februar 2020 å sette ned en arbeidsgruppe som skulle legge fram forslag til hvordan helsefellesskap i UNN-området skulle etableres. Arbeidsgruppens forslag har vært diskutert på senere OSO-møter, og OSO har sluttet seg til arbeidsgruppens anbefalinger.

Kort om helsefellesskapet

Helsefellesskapet er en tredelt modell; Partnerskapsmøtet, strategisk samarbeidsutvalg og faglige samarbeidsutvalg.

I Partnerskapsmøtet skal toppledelsen i kommunene og toppledelsen i UNN, samt brukerrepresentanter og fastlegerepresentanter, møtes årlig for å forankre overordnet retning og drøfte prinsipielle saker. Partnerskapsmøtet bør være todelt – en dialogdel der politisk tillitsvalgte i kommunen og styremedlemmene i UNN deltar i drøfting av overordnet retning, og en operativ del der administrativ toppledelse avklarer mål og rammer for arbeidet i helsefellesskapet.

Strategisk samarbeidsutvalg, som på mange måter er en videreføring av dagens OSO, skal innafor de rammene som Partnerskapsmøtet beslutter, drive felles strategisk planlegging og fatte beslutninger i konkrete samarbeidssaker. Her skal faglige og administrative ledere i kommuner og UNN møtes.

På tredje nivå skal det etableres faglige samarbeidsutvalg. Her skal brukere, fastleger og fagfolk i helse- og omsorgstjenesten i kommuner og UNN møtes. I disse utvalgene skal man utarbeide konkrete prosedyrer og tjenestemodeller basert på føringer fra nivåene ovenfor.

Kort om arbeidsgruppens arbeid

- OSO-vedtak 13.02.2020. Deretter sak i alle OSO-møter fram til nå.
- Arbeidsgruppe med deltakere fra kommuner, UNN, KS, brukerutvalg, ungdomsråd og Legeforeningen. Første arbeidsgruppemøte 10.03.2020. Til nå 6 møter, og nye planlegges fortløpende.
- Informasjons- og innspillsrunder i interkommunale politiske råd, Brukerutvalget, samarbeidsfora, klinikkksamlinger, KS m.fl.
- August 2020 ble det sendt invitasjon til partnerskapsmøte 22.04.2021 til alle kommuner, og UNN (styret og direktørens ledergruppe)
- 18.12.2020 ble det sendt forhåndsvarsel til ordfører og kommunedirektør om kommende kommunestyresak
- 15.01.2021 ble sak om tilslutning til helsefellesskap og etablering av kommunalt samhandlingssekretariat oversendt kommunene for kommunestyrebehandling
- 20.01.2021 ble sak om tilslutning til helsefellesskap sendt styret ved UNN
- Partnerskapsmøte: Planlagt avholdt 22.04.2021.

Januar 2021	Februar 2021	Mars 2021	Partnerskapsmøtet 22. april 2021.
20.1: Frist for oversending av sak til UNN-styret	08.02: Nasjonalt møte i regi av HOD og KS	10.03: Frist for tilbakemelding om kommunenes beslutning	Del 1. Konferanse
Oversende spørsmål til KS og HOD om konsensus og oppnevning	Til OSO møte 11.02: Innspill til «Ishavs-erklæringen» som diskuteres og bearbejdes som saksgrunnlag til Partnerskapsmøtet.	Til OSO-møte 25.03: Ferdigstille Ishavs-erklæringen Hvis ikke god nok kommunetilslutning – hvordan gå videre?	Del 2. Politisk verksted som munner ut i «Ishavs-erklæringen» Hovedtema framgår av erklæringen, per nå: • Personer med sammensatte behov • Utdanning og rekruttering • Forebygging og egenmestring

Partnerskapsmøtet planlegges gjennomført **torsdag 22. april 2021** i Tromsø.

Arbeidsgruppen anbefaler at kommunene deltar med administrativ og politisk toppledelse (ordførere, rådmann/kommunedirektør, kommuneoverlege, helse- og omsorgssjef), og minimum 3 – 4 deltakere fra hver kommune. I tillegg deltar UNN sitt styre og UNN-direktørens ledergruppe, samt representanter fra brukerorganisasjoner, regionråd og andre. Sannsynlig rundt 150 deltakere. Det foreslås et to-delt møte, del 1 som en konferanse med sentrale og profilerte innledere, del to en formell del hvor OSO legger fram forslag til konkrete og forpliktende vedtak. Det sendes på forhånd ut sakspapirer til del 2.

Medvirkning

Arbeidsgruppen er oppnevnt av OSO og består av medlemmer fra kommuner, UNN, fastleger, brukerrepresentanter og KS Nord-Norge. Brukerutvalget ved UNN har oppnevnt en representant, og i tillegg har Ungdomsrådet ved UNN deltatt i arbeidet.

Arbeidsgruppens arbeid har vært drøftet på OSO-møter, hvor oppnevnte representanter fra kommuner, UNN, brukere, tillitsvalgte m.fl. har deltatt.

Saken er forelagt brukerutvalgets arbeidsutvalg, ansattes organisasjoner og vernetjenesten samt arbeidsmiljøutvalget i egne medvirknings- og drøftingsmøter i uke 4. Protokoll og referater fra disse møtene ligger som egne referatsaker til styremøtet 10.02.2021.

Vurdering

Arbeidsgruppen mener det er særdeles viktig at helsefellesskapene er godt forankret i samtlige kommuner og i styret ved UNN, og foreslo derfor at det skulle sendes en felles sak til alle kommunestyre og UNN-styret kort etter OSO-møtet, og at saken behandles i kommunestyre og UNN-styret i januar/februar 2021. Arbeidsgruppen mener det er viktig at forslag til mandat og vedtekter for helsefellesskapet også forankres godt blant partnerne og at disse er vedtatt i god tid før selve Partnerskapsmøtet, hvor konstitueringen vil skje. Det foreslås at utkast til mandat og vedtekter sendes kommuner og UNN sammen med saken ovenfor. I programmet for Partnerskapsmøtet er det foreslått at del 2 av programmet er et politisk verksted som munner ut i en uttalelse. Intensjonen med Partnerskapsmøtet er at politisk toppledelse i kommuner og foretak skal forankre overordnet retning og drøfte prinsipielle saker. Arbeidsgruppen foreslår at dette gjøres ved at Partnerskapsmøtet vedtar en felleserklæring som trekker opp noen overordnede føringer og strategier.

Sak 10/2021

Etter idè fra Regjeringens Granavolden-erklæring er «Ishavserklæringen» foreløpig arbeidstittel. For at Partnerskapsmøtet skal bli i stand til å fatte en slik beslutning, anbefaler arbeidsgruppen at ordlyden i erklæringen sendes partene i god tid før Partnerskapsmøtet, dette for å sikre lokal forankring av innholdet i erklæringen. Utkast til «Ishavserklæringen» følger som vedlegg 3.

Tromsø, 29.01.2021

Anita Schumacher (s.)
administrerende direktør

Vedlegg:

1. Forslag hovedstruktur Troms og Ofoten helsefellesskap
2. Utkast vedtekter helsefellesskap
3. UNN styret utkast Ishavserklæringen

ARBEIDSDELING I HELSEFELLESSKAP

Brukere og fastleger deltar på alle nivå

PARTNERSKAPSMØTET

Politisk og administrativ toppledelse i kommuner og helseforetak

Årlig møte for å
forankre retning

STRATEGISK SAMARBEIDSUTVALG

Administrativ og faglig ledelse i kommuner og helseforetak

Utvikle strategier og
handlingsplaner

Håndtering av saker og
løpende beslutninger

FAGLIGE SAMARBEIDSUTVALG

Utvikle prosedyrer og
tjenestemodeller

Samhandlingssekretariat	Interkommunal samhandlingssjef UNNs samhandlingssjef
Samhandlingskontakt i hver enkelt kommune	Kontaktpunkt for de kommunale representantene i Strategisk Samarbeidsutvalg og Faglige Samarbeidsutvalg.

Vedtekter for Troms og Ofoten helsefellesskap (Universitetssykehuset Nord-Norge (UNN) HF og kommunene i lokalsykehusområdet)

(Sist revidert dato 15.01.2021)

§ 1 Formål

Helsefellesskapets formål er å skape sammenhengende og bærekraftige helse- og omsorgstjenester til pasienter som trenger tjenester fra både spesialisthelse-tjenesten og primærhelsetjenesten. Gjennom å utvikle et velfungerende partnersamarbeid mellom kommuner, UNN, fastleger og brukere skal helsefellesskapet legge til rette for gode og sammenhengende pasientforløp.

§ 2 Oppgaver

Helsefellesskapet skal ha særlig fokus på å utvikle gode tjenester for:

- Barn og unge
- Personer med alvorlige psykiske lidelser og rusproblemer
- Skrøpelige eldre
- Personer med flere kroniske lidelser

I tråd med formålet skal helsefellesskapet bygge på følgende prinsipper;

En tydelig samarbeidsstruktur:

Helsefellesskapet består av en tredelt struktur; et partnerskapsmøte, et strategisk samarbeidsutvalg og faglige samarbeidsutvalg.

Brukere og fastleger skal involveres på alle nivå, både i det strategiske arbeidet og i utvikling av konkrete prosedyrer.

Bedre felles planlegging:

Samarbeidspartnerne i helsefellesskapet skal sammen planlegge og utvikle tjenester for pasienter som trenger tjenester fra begge nivå, gjennom å etablere konkrete avtaler om hvordan man skal drive utvikling og planlegging av tjenestene.

Bedre beslutningsprosesser:

Den formelle beslutningsmyndigheten ligger i UNN og kommunene. Helsefellesskapet skal bidra til at beslutningsprosessen i partnerskapet blir bedre og mer forpliktende.

Helsefellesskapet tilstreber konsensusbeslutninger som forplikter partnerne i det videre arbeidet.

§ 3 Representasjon

1) Partnerskapsmøtet

I partnerskapsmøtet skal toppledelsen i kommunene, toppledelsen i UNN, brukerrepresentanter og fastlegerepresentanter møtes årlig for å forankre overordnet retning og ta opp prinsipielle saker. I partnerskapsmøtet skal samarbeidspartnerne drøfte og beslutte mål og rammer for arbeidet i helsefellesskapet.

▪ Medlemmer med stemmerett

- Ordfører eller den ordfører delegerer stemmerett til fra hver av kommunene som inngår i helsefellesskapet.
- Styret for UNN samt adm. direktør UNN.
- Medlemmer av OSO/Strategisk samarbeidsutvalg.
- Valgte representanter fra brukerutvalg og ungdomsråd
- Fastlegenes valgte representanter

2) Strategisk samarbeidsutvalg

Så snart partnerskapsmøtet har konstituert seg og oppnevnt representanter til Strategisk samarbeidsutvalg, oppløses dagens OSO (Overordnet samarbeidsorgan) og Strategisk samarbeidsutvalg viderefører OSO's arbeid.

Strategisk samarbeidsutvalg skal innenfor de rammene som partnerskapsmøtet beslutter, drive felles strategisk planlegging og fatte beslutninger i konkrete samarbeidssaker. Her skal faglige og administrative ledere i kommuner og helseforetak, samt bruker- og fastlegerepresentanter møtes.

▪ Medlemmer med stemmerett

Strategisk samarbeidsutvalg har 16 medlemmer. UNN HF har 6 representanter, kommunene har 6 representanter, og fastleger og brukere har 2 representanter hver.

Kommunenes representanter oppnevnes av de interkommunale politiske rådene i Troms og Ofoten. Tromsømrådets interkommunale politiske råd oppnevner to representanter hvorav en skal være fra Tromsø kommune, Hålogalandsrådet oppnevner to representanter, Nord-Troms interkommunale politisk råd og Midt-Troms interkommunale politisk råd oppnevner en representant hver.

UNN HF sine representanter oppnevnes av direktøren.

Brukerrepresentanter oppnevnes av aktuelle brukerutvalg og ungdomsråd.

Fastlegerepresentanter oppnevnes av.. *(ikke avklart per januar 2021)*

▪ Personlig vara

Det oppnevnes personlig vara for alle faste representanter. Vararepresentantene får tilsendt alle saksdokumenter, men har stemmerett bare når fast representant er forhindret.

Ved forfall gir den faste representanten beskjed til sekretariatet og personlig vara.

Medlemmer og varamedlemmer oppnevnes for 4 år av gangen.

▪ **Medlemmer med møte- og talerett**

- Statsforvalteren i Troms og Finnmark, og Statsforvalteren i Nordland.
- Kommunesektorens organisasjon (KS) Nord-Norge.
- Det helsevitenskapelige fakultet, UiT Norges arktiske universitet.
- Ansattes organisasjoner, med en representant fra UNN HF og en fra kommune.

3) Faglige samarbeidsutvalg

Strategisk samarbeidsutvalg oppnevner faglige samarbeidsutvalg for spesifikke tema og arbeidsområder hvor ansatte i helse- og omsorgstjenesten i kommuner og i UNN, samt fastlege- og brukerrepresentanter deltar. I faglige samarbeidsutvalg skal man utarbeide konkrete prosedyrer og tjenestemodeller basert på føringer fra nivåene ovenfor. De faglige samarbeidsutvalgene rapporterer til strategisk samarbeidsutvalg.

§ 4 Myndighet

Helsefellesskapet tar beslutninger på vegne av alle kommunene og UNN HF, med de begrensninger som følger av lovverk og Overordnet samarbeidsavtale. Konkrete samarbeidstiltak som krever beslutningsmyndighet ut over det de utøvende ledd har, skal forelegges helsefellesskapet.

Tiltak som har vesentlige økonomiske eller andre konsekvenser og som går ut over den fullmakt partnerne har, må behandles på ordinær måte i kommunene og helseforetaket, samt i brukerutvalg, ungdomsråd og fastlegegruppen, før behandling i helsefellesskapet.

§ 5 Budsjett

Helsefellesskapet har ikke eget budsjett. UNN og kommunene bærer selv sine egne kostnader. UNN dekker kostnader for brukerrepresentasjon mens kommunene dekker fastlegerepresentasjon.

Kommunene og UNN oppretter egne driftsbudsjetter for sine respektive samhandlingssekretariat.

§ 6 Arbeidsform

Helsefellesskapet konstituerer seg på det årlige partnerskapsmøtet, med valg av leder, nestleder og sekretariat. Ledelsens funksjonstid er ett år, men ledelsen fungerer inntil ny ledelse er konstituert. Ledelse bør alternere mellom samarbeidspartnerne, men leder og nestleder bør komme fra to ulike partnere.

Saker som ønskes tatt opp i helsefellesskapet meldes fungerende sekretariat.

Om møtevirksomheten:

1. Partnerskapsmøtet arrangeres minimum én gang pr. år
2. Strategisk samarbeidsutvalg møtes minst åtte ganger pr. år
3. Møtene er i prinsippet åpne
4. Møter kan avholdes som fysiske møter, videokonferanse eller telefonmøte
5. Det utarbeides og vedtas møteplan for hvert kalenderår før året starter

6. Saker kan fremsettes av enhver interessent, i samråd med leder/nestleder/ sekretariat
7. Saker til Strategisk samarbeidsutvalg må meldes senest tre uker før møtet
8. Innkalling, dagsorden og sakspapirer sendes medlemmer og varamedlemmer senest to uker før møtet
9. Innkalling, dagsorden og sakspapirer sendes kun på e-post
10. Strategisk samarbeidsutvalg kan ikke gjøre beslutninger i saker som ikke er meldt og utsendt på forhånd
11. Kun Strategisk samarbeidsutvalgs 16 medlemmer har stemmerett
12. Strategisk samarbeidsutvalg er beslutningsdyktig når minst halvparten av de stemmeberettigede medlemmene fra hver av partnerne er representert
13. Der ikke annet er bestemt gjøres forpliktende vedtak ved konsensus
14. Ved avstemming hvor det ikke oppnås enstemmighet, skal det protokolleres hvordan den enkelte har stemt. Ved eventuelle tvister, se overordnet samarbeidsavtale.
15. Referater anses godkjent dersom møtedeltakerne etter en frist på fire arbeidsdager ikke har gitt tilbakemelding om ønskede endringer
16. Referat fra møter skal være tilgjengelig for alle interesserte senest én uke etter møtet
17. Referater sendes medlemmene og legges ut på www.unn.no/samhandling
18. Det kan i helt spesielle tilfeller innkalles til ekstraordinære møter med minimum en ukes varsel
19. Leder, nestleder og sekretariat danner et arbeidsutvalg for prioritering av saker til møter i Strategisk samarbeidsutvalg

§ 7 Endringer i vedtektene

Strategisk samarbeidsutvalg kan vedta endringer i vedtektene med 2/3 flertall av de fremmøtte medlemmer med stemmerett. Vedtektsendringene drøftes først på et møte, og vedtas i et påfølgende møte. Der vedtektene sammenfaller med Overordnet Samarbeidsavtale mellom UNN HF og kommunene, kan det ikke gjøres endringer uten at alle avtalepartnere er involvert.

Disse vedtektene er vedtatt på Partnerskapsmøtet torsdag 22. april 2021.

ISHAVSERKLÆRINGEN 2021-2023

Felles erklæring for partnerne i Troms og Ofoten helsefellesskap

Partnerne i helsefellesskapet er Universitetssykehuset Nord-Norge HF (UNN), kommunene Balsfjord, Bardu, Dyrøy, Evenes, Gratangen, Harstad, Ibestad, Karlsøy, Kvæfjord, Kvænangen, Kåfjord, Lavangen, Lyngen, Lødingen, Målselv, Narvik, Nordreisa, Salangen, Senja, Skjervøy, Storfjord, Sørreisa, Tjeldsund og Tromsø, samt fastlege- og brukerrepresentanter.

I Nasjonal Helse- og Sykehusplan 2020-2023 (NHSP) beskrives framtidens utfordringer knyttet til helse og omsorgstjenestene. NHSP konkluderer med at konsekvensene av de store demografiske endringene vi står overfor, kombinert med mangel på ressurser (både økonomiske og menneskelige) gjør at vi ikke kan fortsette å levere helse- og omsorgstjenester på samme måte som i dag. Vi må finne nye måter å levere tjenestene på, og endringstakten må opp.

Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) og KS inngikk oktober 2019 en samarbeidsavtale om innføring av helsefellesskap for helseforetak og kommuner for at disse sammen lettere skal kunne planlegge og utvikle bedre helse- og omsorgstjenester. Brukere og fastleger skal involveres på alle nivå i den nye samhandlingsstrukturen. Målet er å skape mer sammenhengende og bærekraftige helsetjenester til personer som trenger tjenester fra både spesialist- og primærhelsetjenesten.

Partnerskapsmøtet i Troms og Ofoten helsefellesskap har drøftet og erkjent partnernes felles utfordringer, og vedtatt Ishavserklæringen 2021-2023. Ishavserklæringen bygger på prinsippene i partnerskapsavtalen mellom HOD og KS, og NHSP. Overordnet mål er helhetlige og sammenhengende pasientforløp, hvor visjonen er;

***«Innbyggerens helsetjeneste - en god og trygg helsetjeneste
basert på innbyggernes behov og premisser»***

Erklæringen er vedtatt i Partnerskapsmøtet 22. april 2021, og gir hovedretning for samarbeidet i Troms og Ofoten helsefellesskap i perioden 2021-2023.

Troms og Ofoten helsefellesskap vil

➤ *Satse på felles innsats for helsetjenester til personer med sammensatte behov*

- ✓ Arbeide for at helsetjenesten er basert på prinsippene personsentrert, helhetlig og proaktiv
- ✓ Sørge for et tett og forpliktende samarbeid mellom fastleger, kommuner og UNN
- ✓ Ta i bruk teknologi og digitale løsninger som understøtter tjenesten og muliggjør samhandling

➤ *Satse på forebygging og egenmestring som en viktig del av innbyggerens helsetjeneste*

- ✓ Styrke forebyggings- og folkehelseperspektivet i utøvende tjeneste
- ✓ Sørge for gode tilbud om læring og mestring
- ✓ Dele kunnskap om og konkrete erfaringer med forebyggende tiltak med god effekt på egenmestring og folkehelse

➤ *Satse på felles innsats for å sikre nok helsepersonell med riktig kompetanse i alle ledd av helsetjenesten*

- ✓ Sørge for utdanning av og kompetanseutvikling for helsepersonell
- ✓ Sørge for kompetansedeling på tvers av og innad i tjenestenivåene
- ✓ Arbeide for rekruttering og stabilisering av helsepersonell

Tromsø 22. april 2021

For Balsfjord kommune:

For Evenes kommune:

For Ibestad kommune:

For Kvæangen kommune:

For Lyngen kommune:

For Narvik kommune:

For Senja kommune:

For Sørreisa kommune:

Brukerrepresentant:

For Bardu kommune:

For Gratangen kommune:

For Karlsøy kommune:

For Kåfjord kommune:

For Lødingen kommune:

For Nordreisa kommune:

For Skjervøy kommune:

For Tjeldsund kommune:

Fastlegerepresentant:

For Dyrøy kommune:

For Harstad kommune:

For Kvæfjord kommune:

For Lavangen kommune:

For Målselv kommune:

For Salangen kommune:

For Storfjord kommune:

For Tromsø kommune:

For UNN HF:
